СЕКЦІЯ 5
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.12/.121.4:343.138
DOI https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2024-4-5

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТИТУТУ (ДОСУДОВОЇ) ПРОБАЦІЇ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Білас Ігор Ярославович,
аспірант кафедри кримінального процесу і криміналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка
ihor.bilas@lnu.edu.ua
orcid.org/0009-0001-5233-6425

Метою статті *є виявлення деяких проблемних питань практики застосування інституту (досудової) пробації у кримінальному судочинстві, пошук та пропозиція шляхів їх вирішення задля сприяння забезпеченню стабільності судової практики з питань функціонування (досудової) пробації у кримінальному провадженні.*

Методи. *Для досягнення мети застосовувався діалектичний методологічний підхід, що дозволив розглянути правозастосовну практику у взаємозв'язку та взаємозалежності між собою та положеннями законодавства і дійти висновку про їх внутрішню неузгодженість. Для виявлення проблемних питань судової практики та формулювання висновків використовувались формально-логічні методи аналізу, синтезу та узагальнення. З метою надання рекомендацій, які сприятимуть вирішенню визначених проблем правозастосування та підвищенню ефективності судової практики, також застосовувався метод прогнозування.*

Результати. *У статті висвітлюються деякі проблеми практики застосування інституту (досудової) пробації у кримінальному провадженні.*

Констатовано, що у зв'язку із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених» № 1492-VIII від 07 вересня 2016 року, яким кримінальний процесуальний закон (КПК України) було доповнено ст. 314-1, що врегульовує процесуальний механізм складання та введення до кримінального провадження досудової доповіді органу пробації, на практиці виникла низка проблем, пов'язаних із процесуальним статусом нового учасника судового провадження – представника персоналу органу пробації, а також значенням досудової доповіді про особу обвинуваченого для суду під час ухвалення рішення про вид та міру покарання.

З'ясовано, що суди, внаслідок відсутності необхідних матеріалів для підготовки досудової доповіді, зобов'язують прокурора надати представнику персоналу органу пробації доступ до матеріалів кримінального провадження, пов'язаних із встановленням обставин, передбачених п. п. 4, 5 ч. 1 ст. 91 КПК України. Проте такий підхід судів першої інстанції вступає у суперечність з вимогами кримінального процесуального закону з огляду на встановлений порядок ознайомлення із матеріалами справи учасників судового провадження та повноваження прокурора.

З огляду на фактичну відсутність у представника пробації можливості здійснювати ознайомлення із матеріалами провадження до початку судового розгляду, автором запропоновано два підходи до вирішення подібної ситуації: правозастосовний та законодавчий. Перший полягає у встановленні судами достатнього строку підготовки досудової доповіді із можливістю його пролонгації та паралельним продовженням судового розгляду кримінального провадження. Другий підхід зумовлює необхідність внесення змін до КПК України шляхом закріплення мінімального строку складання доповіді органу пробації, який би завершувався не раніше закінчення з'ясування обставин кримінального провадження та переходу до судових дебатів.

Виявлено, що Кримінальний касаційний суд Верховного Суду у своїй практиці додержується позиції, відповідно до якої досудова доповідь представника персоналу органу пробації має рекомендаційний характер для суду, яку останній може врахувати на основі своїх дискреційних повноважень. Разом із тим аналіз практики цього ж суду вказує на її непослідовність із зазначеного питання. В окремих випадках він скасовує рішення судів нижчої інстанції з мотивів їх невідповідності даним та висновкам досудової доповіді в частині призначеного покарання.

Автором наголошено, що доповідь органу пробації є доказом у кримінальному провадженні, що зумовлює не тільки її рекомендаційний характер для суду на етапі ухвалення вироку, але й необхідність оцінки ним змісту цієї доповіді.

Висновки. *Зроблено висновок, що судове рішення, в якому не наведено мотивів неврахування досудової доповіді у разі призначення виду та міри покарання, підлягатиме скасуванню.*

Ключові слова: *інститут (досудової) пробації, представник персоналу органу пробації, ознайомлення із матеріалами кримінального провадження, досудова доповідь, доказ.*

SOME PROBLEMS OF THE PRACTICE OF APPLYING THE INSTITUTION OF (PRE-TRIAL) PROBATION IN CRIMINAL PROCEEDINGS

Bilas Ihor Yaroslavovych,
Postgraduate Student at the Department of Criminal Procedure and Criminalistics
Ivan Franko National University of Lviv
ihor.bilas@lnu.edu.ua
orcid.org/0009-0001-5233-6425

The purpose *of the article is the identification of some problematic issues of the practice of applying the institution of (pre-trial) probation in criminal proceedings, the search and proposal of ways to solve them in order to contribute to ensuring the stability of judicial practice on the functioning of (pre-trial) probation in criminal proceedings.*

Methods*. To achieve the goal, a dialectical methodological approach was used, which allowed to consider the law enforcement practice in relationship and the interdependence between itself and provision of the legislation and to conclude about their internal inconsistency. Formal and logical methods of analysis, synthesis and generalization were used to identify problematic issues of judicial practice and formulate conclusions. To provide recommendations that will contribute to the solution of certain law enforcement problems and increase the effectiveness of judicial practice, the forecasting method was also applied.*

Results*. The article highlights some problems of the practice of applying the institution of (pre-trial) probation in criminal proceedings.*

It is established that after the adoption of the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Ensuring the Execution of Criminal Punishments and the Implementation of the Rights of Convicts" No. 1492- VIII dated September 7, 2016, by which the Code of Criminal Procedure of Ukraine (CCP of Ukraine) was supplemented by Article 314-1, which regulates the procedural mechanism of preparing and entering into criminal proceedings a pre-trial report of the probation authority, a number of problems arose in practice related to the procedural status of a new participant in court proceedings – a probation officer, as well as the significance of the pre-trial report on the personality of the accused for the court when deciding on the type and extent of the punishment.

It is clarified that the courts, due to the absence of necessary materials for the preparation of a pre-trial report, oblige the prosecutor to provide the probation officer with access to the criminal proceedings' materials related to the establishment of circumstances determined by the para. 4, 5 of part 1 of the Article 91 CCP of Ukraine.

On the other hand, such approach of the courts of first instance contradicts the requirements of the criminal procedural law in view of the subscribed order of familiarization with the case materials by the participants in the court proceedings and the powers of the prosecutor.

Because of fact that the probation officer does not have an opportunity to familiarize with the materials of the proceedings before the start of the trial, the author proposes two approaches to solving the situation: law-enforcement and legislative one. The first consists in the establishment by the courts of a sufficient period for the preparation of pre-trial report with the possibility of its extension and the parallel continuation of the trial of criminal proceedings. The second approach dictates the need to make amendments to the CCP of Ukraine by establishing a minimum term for preparing a probation report, which would be completed no earlier than the end of the clarifying of the circumstances of criminal proceedings and the transition to court debates.

It is found that the Criminal Cassation Court of the Supreme Court in its practice follows the position according to which the pre-trial report of the probation officer has a recommendatory nature for the court, which the latter can consider based on its discretionary powers. At the same time, the analysis of the practice of the same court indicates its inconsistency on the specified issue. In some cases, he cancels the decisions of the lower courts on the grounds of their inconsistency with the data and conclusions of the pre-trial report in aspect of the imposed punishment.

The author emphasizes that the probation report is the evidence in criminal proceedings, which determines not only its advisory nature for the court at the stage of passing a sentence, but also the need for the court to evaluate the content of this report.

Conclusions*. It is concluded that the court decision, which does not state the reasons for not considering the pre-trial report when determining the type and measure of punishment, will be a subject to cancellation.*

Key words: *institution of (pre-trial) probation, probation officer, familiarization with the criminal proceedings' materials, pre-trial report, evidence.*

Вступ. Із набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених» № 1492-VIII від 07 вересня 2016 року КПК України було

доповнено положеннями, які регулюють механізм застосування (досудової) пробації у кримінальному провадженні, зміст якої полягає у забезпеченні суду інформацією про соціально-психологічну характеристику обвинуваченого у формі досудової доповіді, з оцінкою у ній ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення та висновком про можливість виправлення особи без її ізоляції від суспільства. Закріпивши зазначений механізм, законодавець залучив до кримінального провадження нового суб'єкта – представника персоналу органу пробації (ст. 72-1 КПК України), а також закріпив положення, згідно з яким, ухвалюючи вирок, суд бере до відома досудову доповідь з інформацією про соціально-психологічну характеристику обвинуваченого (абз. 17 ч. 1 ст. 368 КПК України). Зазначені новели зумовили виникнення на практиці низки проблемних питань, пов'язаних із процесуальним статусом нововведеного учасника судового провадження, а також значенням доповіді щодо особи обвинуваченого для прийняття рішення про вид та міру покарання. Як показало вивчення практики суб'єктів правозастосовної діяльності, вони вирішуються доволі неоднозначно. Тож з огляду на викладене та з метою забезпечення стабільності судової практики є необхідність у доктринальному опрацюванні підходів до вирішення найбільш проблемних питань правозастосування інституту (досудової) пробації у кримінальному судочинстві.

Проблемам функціонування інституту (досудової) пробації у кримінальному провадженні були присвячені праці О.І. Богатирьової, В.І. Гранкіної, М.І. Демури, А.А. Коренюк, Ю.О. Кудіної, І.М. Микитася, Л.І. Олефір, В.В. Погореленка, А.М. Соцького, А.В. Чугаєвської, І.С. Яковець. Окремим питанням практики правозастосування механізму (досудової) пробації присвячені наукові доробки О. Єні, І.В. Кріцака, Л. Матієк, А.В. Рось. Досліджуючи особливості практики застосування інституту (досудової) пробації, науковці здебільшого торкаються проблеми обмежених строків підготовки досудових доповідей, не приділяючи належної уваги й іншим аспектам правозастосування, зокрема пов'язаним із процесуальним статусом представника персоналу органу пробації у кримінальному провадженні та значенням досудової доповіді для суду на етапі ухвалення кінцевого процесуального рішення в частині виду та міри покарання.

1. Судова практика реалізації права представника персоналу органу пробації на ознайомлення із матеріалами кримінального провадження

Пунктом 5 ч. 2 ст. 72-1 КПК України закріплено право представника персоналу органу пробації заявляти клопотання суду про ознайомлення з матеріалами кримінального провадження щодо обставин, передбачених п. п. 4, 5 ч. 1 ст. 91 цього Кодексу, а у кримінальних провадженнях щодо неповнолітнього обвинуваченого – додатково ст. ст. 485, 487 цього Кодексу в порядку, передбаченому ст. 317 цього Кодексу. Виходячи зі змісту цього положення, можливість ознайомлюватись із матеріалами кримінальної справи у представника персоналу органу пробації виникає з моменту призначення справи до судового розгляду (ч. 2 ст. 317 КПК України). Позаяк після призначення справи до судового розгляду у підготовчому судовому засіданні та до початку його проведення надання будь-яких документів суду, за винятком передбачених ст. 291 КПК України, забороняється, представник органу пробації фактично має доступ лише до обвинувального акта з додатками, який характеризує обвинуваченого тільки з позиції сторони обвинувачення, а отже, не сприяє підготовці досудової доповіді із всебічними даними про особу.

Призначаючи за власною ініціативою чи за клопотанням сторін підготовку органом пробації досудової доповіді щодо обвинуваченого і розуміючи недостатність наявних до початку судового розгляду матеріалів, суди задовольняють клопотання представника персоналу органу пробації про ознайомлення із матеріалами кримінального провадження, покладаючи на прокурора обов'язок надати йому доступ до матеріалів провадження, які перебувають у розпорядженні сторони обвинувачення, в частині визначених п. п. 4, 5 ч. 1 ст. 91 КПК України обставин (ухвали Болградського районного суду Одеської області від 26 грудня 2022 року у справі № 497/2206/2021, Щорського районного суду Чернігівської області від 10 листопада 2017 року у справі № 749/1006/17, Юр'ївського районного суду Дніпропетровської області від 30 березня 2017 року у справі № 198/201/17).

Описаний підхід судів першої інстанції дещо суперечить положенням кримінального процесуального закону. По-перше, наявний порядок ознайомлення з матеріалами кримінального провадження учасниками судового провадження, з-поміж яких є і представник персоналу органу пробації, не передбачає можливості такого ознайомлення щодо матеріалів, які не долучені до обвинувального акта та не перебувають у розпорядженні суду. По-друге, процесуальні обов'язки прокурора з надання для ознайомлення наявних у нього матеріалів встановлені ст. ст. 221, 290 КПК України, зі змісту яких випливає, що представник органу пробації не є суб'єктом, якому прокурор зобов'язаний надати для ознайомлення наявні у нього матеріали у зазначеній частині.

Слід зауважити, що у судовій практиці мають місце ситуації, за яких представник персоналу органу пробації звертається до суду з клопотанням про надання доступу до матеріалів досудового розслідування, наявних у прокурора, але отримує відмову. Таке становище можна продемонструвати на підставі ухвали Болградського районного суду Одеської області від 02 грудня 2021 року у справі № 497/1991/2021. Обґрунтовуючи своє рішення, суд, серед іншого, відзначив, що повноваженнями щодо доступу до матеріалів кримінального провадження, що не відкриті суду і перебувають у розпорядженні прокурора, наділений лише прокурор.

На нашу думку, є два варіанти можливого вирішення ситуації, коли представник про-

бації позбавлений можливості знайомитись з матеріалами кримінального провадження в частині передбачених п. п. 4, 5 ч. 1 ст. 91 КПК України обставин, за винятком передбачених ст. 291 КПК України документів: правозастосовний та законодавчий.

В аспекті першого із запропонованих підходів доречно звернути увагу на рекомендації ВССУ стосовно практики застосування досудової доповіді у кримінальному провадженні. Згідно з абз. 3 п. 11 Інформаційного листа ВССУ від 16 січня 2017 року № 223-66/0/4-17 «Про практику здійснення судами кримінального провадження щодо неповнолітніх» доручення скласти досудову доповідь не перешкоджає призначенню судового розгляду та його проведенню. Тож, виходячи з цього роз'яснення, після призначення кримінального провадження до судового розгляду та доручення органу пробації підготувати досудову доповідь, варто продовжувати судовий розгляд з тим, щоб посадовець пробації мав змогу ознайомлюватись із матеріалами, які долучаються сторонами вже в ході судового розгляду, а також під час судового розгляду надавати достатній строк для підготовки пробаційної доповіді з можливістю його пролонгації за клопотанням представника пробації.

За умов невизначеності конкретних строків судового провадження, зумовленої різною складністю кримінальних проваджень, поведінкою його учасників, дією надзвичайних обставин, суди позбавлені можливості точно спрогнозувати терміни завершення розгляду кримінальної справи, а тому встановити строки підготовки досудової доповіді, які здатні забезпечити не лише підготовку доповіді органу пробації на основі всіх наявних у суду матеріалів, а й подальше дослідження такої доповіді у судовому засіданні за участю сторін до завершення судового розгляду. За таких обставин доцільним було б нормативне закріплення мінімального строку для підготовки та подання досудової доповіді, який би завершувався не раніше закінчення з'ясування обставин кримінального провадження та переходу до судових дебатів. Такий підхід дозволив би, по-перше, ознайомлюватись представнику пробації із матеріалами обох сторін, що подаються на етапі визначення обсягу доказів, які досліджуватимуться та порядку їх дослідження (ст. 349 КПК України), та по-друге, відповідав би міжнародним стандартам, що передбачають можливість оновлення досудової доповіді протягом судового розгляду (Рекомендація CM/Rec (2010)1 Комітету міністрів державам-членам про Правила Ради Європи про пробацію, 2010).

2. Практика судів апеляційної та касаційної інстанцій щодо перевірки оцінки судами нижчої інстанції досудової доповіді у кримінальному провадженні

У питанні обов'язковості для суду даних та висновків доповіді представника персоналу органу пробації під час вирішення питання про необхідні вид та міру покарання позиції судів, зокрема тих, що уповноважені перевіряти вироки судів першої інстанції, розходяться.

Так, у низці випадків апеляційні суди змінюють вироки судів першої інстанції з мотивів невідповідності кінцевого рішення про міру відповідальності особи висновкам представника персоналу органу пробації. До прикладу, вироком Житомирського апеляційного суду від 31 жовтня 2018 року у справі № 295/6351/18 задоволено апеляційну скаргу прокурора та змінено вирок Богунського районного суду м. Житомира від 04 липня 2018 року в частині призначеного покарання. Вказаним вироком особу було засуджено за ч. 2 ст. 185 КК України та призначено покарання у вигляді 1 року та 6 місяців обмеження волі. На підставі ч. 4 ст. 70 КК України за сукупності злочинів за вироком Корольовського районного суду м. Житомира від 11 червня 2018 року призначено остаточне покарання шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим у вигляді 1 року та 6 місяців обмеження волі. Відповідно до ст. 75 КК України засудженого звільнено від відбування покарання з випробуванням. Змінюючи первинний вирок, колегія суддів зазначила, зокрема, що суд першої інстанції, призначаючи покарання, не достатньо врахував досудову доповідь Житомирського міського відділу з питань пробації, згідно з якою орган пробації дійшов висновку про неможливість виправлення та досягнення обвинуваченим законослухняної поведінки без застосування покарань, пов'язаних із ізоляцією від суспільства (вирок Житомирського апеляційного суду від 31 жовтня 2018 року у справі № 295/6351/18). Тому незгода суду з позицією органу пробації стала причиною зміни вироку судом апеляційної інстанції.

Аналогічно неврахування судом висновків представника персоналу органу пробації стало підставою скасування судового рішення Вінницьким апеляційним судом вироку у справі № 125/950/23.

Разом із тим практика суду найвищої інстанції наголошує на рекомендаційному характері досудової доповіді під час ухвалення рішення про вид і міру покарання за наслідками судового розгляду кримінального провадження. Наприклад, у постанові від 21 грудня 2022 року у справі № 295/8690/21 колегія суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду, перевіряючи рішення судів першої інстанції в частині покарання, дійшла висновку, що досудова доповідь має рекомендаційний характер для суду, яку останній може врахувати, виходячи зі своїх дискреційних повноважень. Аналогічної позиції додержується Верховний Суд і в низці інших постанов, ухвалених за результатами перевірки рішень судів нижчої інстанції (постанова колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду від 25 лютого 2020 року у справі № 686/20328/18, постанова колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 10 листопада 2022 року у справі № 688/991/21).

Слід зауважити, що, попри сформульовану правову позицію щодо консультативного характеру доповіді органу пробації, у практиці того ж таки Верховного Суду тра-

пляються випадки, за яких суд касаційної інстанції скасовує рішення апеляційних судів, зокрема з мотивів невідповідності призначеного ними покарання даним і висновкам досудової доповіді. Подібна ситуація мала місце у справі № 468/1488/19-к, у рамках якої постановою колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 21 січня 2021 року скасовано ухвалу Миколаївського апеляційного суду від 30 липня 2020 року та призначено новий розгляд у суді апеляційної інстанції. Обґрунтовуючи своє рішення, колегія суддів вказала на неврахування апеляційним судом досудової доповіді, складеної Баштанським районним сектором філії ДУ «Центр пробації», відповідно до якої за встановлених характеризуючих даних про особу, історії вчинених нею правопорушень, а також високого ризику вчинення повторного кримінального правопорушення, виправлення обвинуваченого без позбавлення або обмеження волі на певний строк може становити небезпеку для суспільства. Таким чином, Верховний Суд дійшов переконання, що призначене покарання зі звільненням від його відбуття на підставі ст. 75 КК України є проявом неправильного застосування закону України про кримінальну відповідальність (постанова колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 468/1488/19-к). Отже, незважаючи на рекомендаційний характер доповіді представника персоналу органу пробації, її неврахування стало підставою для скасування рішення апеляційного суду судом касаційної інстанції.

З огляду на неоднозначну практику касаційного суду постає питання: якщо досудова доповідь, як про це неодноразово стверджував Верховний Суд, має рекомендаційний характер, тоді її неврахування судом не тягне за собою скасування вироку. В протилежному випадку доповідь пробації є обов'язковою для суду під час призначення виду та міри покарання, від змісту якої суд відступати не повинен. За задумом законодавця Верховний Суд покликаний забезпечувати сталість та єдність судової практики, однакове застосування норм права судами різних спеціалізацій у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом (ч. 1, п. 6 ч. 2 ст. 36 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»), а отже, вказане протиріччя практики зазначеного судового органу, безумовно, шкодить стабільності правозастосування.

На наш погляд, досудова доповідь таки має рекомендаційний характер для суду у прийнятті ним рішення про необхідні вид та міру покарання особи, однак не у зв'язку із викладеним висновком касаційного суду чи з інших причин, а з огляду на процесуальну природу такої доповіді у кримінальному провадженні.

Досудова доповідь є доказом у кримінальному процесі, позаяк: а) містить фактичні дані, які характеризують особу обвинуваченого (історія вчинення правопорушень; умови життєдіяльності та розвитку; особистісні характеристики; соціальне оточення обвинуваченого тощо); б) такі дані отримуються в порядку, встановленому кримінальним процесуальним законодавством (ч. 3 ст. 314-1 КПК України в частині порядку складання досудової доповіді відсилає до положень законодавства); в) за допомогою даних доповіді органу пробації встановлюються обставини, що входять до предмета доказування у кримінальному провадженні (визначені п. п. 4, 5 ч. 1 ст. 91 КПК України); г) досудова доповідь відповідає ознакам процесуального джерела доказів, передбаченого КПК України, – документа.

Досудова доповідь, як і будь-який інший доказ, не має наперед встановленої сили (ч. 2 ст. 94 КПК України), а отже, є рекомендаційною для суду на етапі ухвалення кінцевого процесуального рішення. При цьому, як й інші докази у справі, доповідь представника персоналу органу пробації повинна бути оцінена суб'єктом розгляду та вирішення кримінально-правового спору з наведенням відповідних аргументів на користь її врахування чи відхилення. У протилежному випадку судове рішення підлягатиме скасуванню.

Висновки. Особливості правового регулювання інституту (досудової) пробації у кримінальному провадженні зумовлюють неоднакове застосування суб'єктами правозастосовної діяльності положень КПК України, зокрема в частині процесуального статусу представника персоналу органу пробації, а також значення досудової доповіді для суду на етапі ухвалення рішення про вид та міру покарання.

Усвідомлюючи відсутність необхідних для підготовки досудової доповіді матеріалів до початку судового розгляду, суди, за клопотанням представника органу пробації, зобов'язують прокурора надати доступ до наявних у нього матеріалів кримінального провадження органу пробації. Утім такий підхід суперечить вимогам кримінального процесуального закону з огляду на наявний порядок ознайомлення із матеріалами справи учасниками судового провадження та повноваження прокурора.

Ситуація, за якої представник пробації фактично позбавлений можливості ознайомлюватись із матеріалами кримінального провадження, підлягає вирішенню або шляхом змін у правозастосуванні (надання судами достатнього строку для підготовки досудової доповіді із можливістю його пролонгації та паралельне продовження судового розгляду), або за допомогою удосконалення норм КПК України (закріплення мінімального строку складання доповіді органу пробації, який би завершувався не раніше закінчення з'ясування обставин кримінального провадження та переходу до судових дебатів).

Наявна правова позиція Верховного Суду наголошує на тому, що досудова доповідь має рекомендаційний характер для суду, яку останній вправі врахувати, виходячи зі своїх дискреційних повноважень. Водночас у практиці того ж касаційного суду трапляються випадки скасування рішень судів нижчої інстанції у зв'язку із невідповідністю призначеного покарання даним та висновкам досудової доповіді.

Оскільки доповідь представника персоналу органу пробації є доказом у кримінальному провадженні, вона має факультативний характер для суду під час ухвалення вироку. Проте, як і будь-який інший доказ, доповідь пробації має бути оцінена судом із наведенням належного обґрунтування у разі незгоди із її змістом. У разі ж відсутності такого обґрунтування судове рішення підлягатиме скасуванню.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених : Закон України від 7 вересня 2016 року № 1492-VIII / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua /laws/show/1492-19 (дата звернення: 25.07.2024).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI (в редакції станом на 18 липня 2024 року). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text (дата звернення: 25.07.2024).
3. Ухвала Болградського районного суду Одеської області від 26 грудня 2022 року у справі № 497/2206/2021. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/108064165 (дата звернення: 25.07.2024).
4. Ухвала Щорського районного суду Чернігівської області від 10 листопада 2017 року у справі № 749/1006/17. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/70210093 (дата звернення: 25.07.2024).
5. Ухвала Юр'ївського районного суду Дніпропетровської області від 30 березня 2017 року у справі № 198/201/17. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/65648914 (дата звернення: 25.07.2024).
6. Ухвала Болградського районного суду Одеської області від 02 грудня 2021 року у справі № 497/1991/2021. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/101552604 (дата звернення: 25.07.2024).
7. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 16 січня 2017 року № 223-66/0/4-17 «Про практику здійснення судами кримінального провадження щодо неповнолітніх». URL: https://zib.com.ua/ua/print/127476-list_vssu_vid_16012017_223-6604 17_pro_praktiku_zdiysnennya_.html (дата звернення: 25.07.2024).
8. Рекомендація CM/Rec (2010)1 Комітету міністрів державам-членам про Правила Ради Європи про пробацію : прийнята Комітетом міністрів 20.01.2010 р. на 105-му засіданні заступників міністрів. Council of Europe: офіц. сайт. URL: https://rm.coe.int/16806f4097 (дата звернення: 25.07.2024.)
9. Вирок Житомирського апеляційного суду від 31 жовтня 2018 року у справі № 295/6351/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77554503 (дата звернення: 25.07.2024).
10. Вирок Вінницького апеляційного суду від 11 грудня 2023 року у справі № 125/950/23. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/115562623 (дата звернення: 25.07.2024).
11. Постанова колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 21 грудня 2022 року у справі № 295/8690/21. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/108059816 (дата звернення: 25.07.2024).
12. Постанова колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 25 лютого 2020 року у справі № 686/20328/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87985207 (дата звернення: 25.07.2024).
13. Постанова колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 10 листопада 2022 року у справі № 688/991/21. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/107277657 (дата звернення: 25.07.2024).
14. Постанова колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 468/1488/19-к. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/94297271 (дата звернення: 25.07.2024).
15. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text (дата звернення: 25.07.2024).

REFERENCES:

1. Pro vnesennia zmin do deiakykh aktiv Ukrainy schodo zabezpechennia vykonannia kryminalnych pokaran ta realizatsii prav zasudzhenykh [On amendments to certain legislative acts of Ukraine regarding enforcement of criminal punishments and implementation of the rights of convicts]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua /laws/show/1492-19 [in Ukrainian].
2. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13.04.2012 [Code of Criminal Procedure of Ukraine]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text [in Ukrainian].
3. Ukhvala Bolhradskoho raionnoho sudu Odeskoi oblasti vid 26 hrudnia 2022 roku u spravi № 497/2206/2021 [The decision of the Bolhrad District Court of the Odesa Region in case No. 497/2206/2021 dated December 26, 2022]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/108064165 [in Ukrainian].
4. Ukhvala Shchorskoho raionnoho sudu Chernihivskoi oblasti vid 10 lystopada 2017 roku u spravi № 749/1006/17 [The decision of the Schorskyy District Court of the Chernihiv Region in case No. 749/1006/17 dated November 10, 2017]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/70210093 [in Ukrainian].
5. Ukhvala Yurivskoho raionnoho sudu Dnipropetrovskoi oblasti vid 30 bereznia 2017 roku u spravi № 198/201/17 [The decision of the Yurivskyy District Court of the Dnipropetrovsk Region in case No. 198/201/17 dated March 30, 2017]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/65648914 [in Ukrainian].
6. Ukhvala Bolhradskoho raionnoho sudu Odeskoi oblasti vid 02 hrudnia 2021 roku u spravi № 497/1991/2021 [The decision of the Bolhrad District Court of the Odesa Region in case No. 497/1991/2021 dated December 02, 2021]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/101552604 [in Ukrainian].
7. Informatsiinyi lyst Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 16 sichnia 2017 roku № 223-66/0/4-17 «Pro praktyku zdiisnennia sudamy kryminalnoho provadzhennia shchodo nepovnolitnikh» [Information letter of the Higher Specialized Court of Ukraine for consideration of civil and criminal cases dated January 16, 2017, No. 223-66/0/4-17 "On the practice of courts in criminal proceedings with infants"]. Retrieved from: https://zib.com.ua/ua/print/127476-list_vssu_vid_16012017_223-6604 17_pro_praktiku_zdiysnennya_.html [in Ukrainian].
8. Recommendation CM/Rec (2010)1 of the Committee of Ministers to member states on the Council of Europe Probation Rules (adopted by the Committee of Ministers on 20 January 2010 at the 1075th meeting of the Ministers' Deputies). Retrieved from: https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2018/10/CoE-probation-rules-recommendation.pdf.
9. Vyrok Zhytomyrskoho apeliatsiinoho sudu vid 31 zhovtnia 2018 roku u spravi № 295/6351/18 [The sentence of the Zhytomyr Court of Appeal in case No. 295/6351/18 dated October 31, 2018]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77554503 (Last accessed: 25.07.2024) [in Ukrainian].
10. Vyrok Vinnytskoho apeliatsiinoho sudu vid 11 hrudnia 2023 roku u spravi № 125/950/23 [The sentence of the Vinnytsia Court of Appeal in case No. 125/950/23 dated December 11, 2023]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/115562623 (Last accessed: 25.07.2024) [in Ukrainian].
11. Postanova kolehii suddiv Tretoi sudovoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu Verkhovnoho Sudu vid 21 hrudnia 2022 roku u spravi № 295/8690/21 [The resolution of the panel of judges of the Third Judicial Chamber of the Cassation Criminal Court of the Supreme Court in case No. 295/8690/21 dated December 21, 2022]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/108059816 (Last accessed: 25 July 2024) [in Ukrainian].
12. Postanova kolehii suddiv Pershoi sudovoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu Verkhovnoho Sudu vid 25 liutoho

2020 roku u spravi № 686/20328/18 [The resolution of the panel of judges of the First Judicial Chamber of the Cassation Criminal Court of the Supreme Court in case No. 686/20328/18 dated February 25, 2020]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87985207 (Last accessed: 25.07.2024) [in Ukrainian].

13. Postanova kolehii suddiv Druhoi sudovoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu Verkhovnoho Sudu vid 10 lystopada 2022 roku u spravi № 688/991/21 [The resolution of the panel of judges of the Second Judicial Chamber of the Cassation Criminal Court of the Supreme Court in case No. 688/991/21 dated November 10, 2022]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/107277657 (Last accessed: 25.07.2024) [in Ukrainian].

14. Postanova kolehii suddiv Druhoi sudovoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu Verkhovnoho Sudu vid 21 sichnia 2021 roku u spravi № 468/1488/19-k [The resolution of the panel of judges of the Second Judicial Chamber of the Cassation Criminal Court of the Supreme Court in case No. 468/1488/19-к dated January 21, 2021]. Retrieved from: https://reyestr.court.gov.ua/Review/94297271 (Last accessed: 25.07.2024) [in Ukrainian].

15. Pro sudoustrii i status suddiv [On the judicial system and the status of judges]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text (date of access: 25.07.2024) [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 01.08.2024
The article was received 01 August 2024